

ЕВРОПЕЙСКИ ПРАКТИКИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ СИСТЕМАТА НА ПОО И НУЖДТЕ НА ПАЗАРА НА ТРУДА

ФИНЛАНДИЯ: РЕФОРМА В ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ

Прилагаща институция: Министерство на образованието и културата

Вид на практиката: Реформа в областта на образователните политики

Статус: Стартираща от 01.01.2018 г образователна реформа в системата на професионалното образование и обучение

Кратко описание:

Реформата стартира в началото на 2018 година, като целта е да се подобри професионалното образование и обучение (ПОО) по начин, по който по-добре да реагира на промените в трудовия живот и да отговори на бъдещите потребности от умения. Ще бъдат създадени отделни учебни пътеки както за младите хора, така и за възрастните, които вече работят. Въвежда се нов единен модел за финансиране за консолидираната система на професионално образование и обучение за младежи и възрастни, с единна структура за управление и система на регулации.

Образованието ще бъде с ориентираност към търсените умения, като на всеки учещ ще се предостави възможност за индивидуален образователен подход, който води до определена квалификация, или до определен набор от допълнителни умения. Индивидуалният план за образователно развитие ще се основава на уменията, придобити в предходен образователен, обучителен или трудов опит (при възрастните обучаеми) и ще очертава нужните умения за индивидуално развитие, както и начините, по които могат да бъдат придобити. Предвижда се индивидуалният образователен план да бъде изготвян от учител или кариерен консултант съвместно с ученика.

Друг елемент на промените се отнася за квалификационната система, като броят на професиите ще бъде намален от 360 на 150. Новата структура на квалификациите се основава на широкоспектърните умения и специализация съобразно индивидуалните образователни планове. При всички професионални квалификации придобитите умения се оценяват и сертифицират чрез практическо демонстриране на уменията в реална ситуация в работна среда. Оценяването се осъществява от учители и представители на предприятията.

Друга промяна е възможността учениците да влизат в системата на професионалното образование и обучение чрез гъвкав подход в рамките на цялата учебна година. Обичайният

общ прием, който се организира всяка пролет, ще се отнася основно за завършващите общо образование и за други лица, които нямат професионална квалификация.

Придобитите квалификации и реализацията на пазара на труда са основата на реформата във финансирането на системата на професионалното образование и обучение. Ще се прилага единна съгласувана система за финансиране, която ще насърчава образователните и обучителните институции да намалят броя на учениците, които прекъсват обучението си, да увеличат ученето на работното място, да намалят срока на обучение и да предоставят такива програми, които пряко съответстват на нуждите на пазара на труда. Финансирането се разделя на следните показатели: основно финансиране, финансиране въз основа на резултатите и финансиране въз основа на ефективността. Основното финансиране се определя от броя на учениците и е 50% от общото финансиране. Финансирането въз основа на резултатите е 35% от общото финансиране, като резултатите се измерват с брой придобити професионални квалификации. Финансирането по показател ефективност е 15% от общото финансиране и се определя от проследяване на реализацията на ученика след завършване на обучението – започване на работа или продължаване на образованието в по-висока степен. Финансирането на ПОО е централизирано и ще се определя в държавния бюджет на годишна база.

Работата на учителите ще стане по-гъвкава. Чрез въвеждането на индивидуални образователни планове, професионалната подкрепа за учещите и кариерното ориентиране ще придобият по-голяма значимост. Предвижда се също така учителите по-често да посещават предприятията и да провеждат кариерно консултиране извън образователните институции.

Финансиране: държавен бюджет

Ключови заинтересовани страни/партньорства/отговорности

Определянето на нуждите на пазара на труда и връзката с уменията и квалификациите, които образователната система предлага, е основна задача на Националния образователен борд във Финландия - Национална агенция към Министерството на образованието и културата. Националният образователен борд осъществява изследвания за нуждите от умения, които се използват от Министерството на образованието и културата при определяне на целите на образованието и обучението. Изследванията на Националния образователен борд се основават на дългосрочните прогнози за развитие на пазара на труда, изготвени от Държавния институт за икономически изследвания. Институтът разработва няколко алтернативни сценария за бъдещите нужди на пазара на труда. Националният образователен борд използва изследванията, за да определи нужните промени в системата на образованието и съответно да предостави необходимите количествени и качествени данни за вземане на решения и

дефиниране на целите на образованието и обучението. Целите на образованието се вписват в Плановете за развитие на образованието и научните изследвания, които се приемат от правителството на всеки четири години. В плановете се предвиждат всички структурни политики за различните образователни сектори.

Ресурси за допълнителна информация /интернет адрес

<http://minedu.fi/en/vocational-education-and-training>

Професионалното образование и обучение в Европа: Финландия, Референт доклад 2016